

WERKSTROOM 1 – Beleidskader

Actie 2: beschrijf de belangrijkste types grensoverschrijdend gedrag

Interpersoonlijk geweld

Grensoverschrijdend gedrag

Het opzettelijk gebruik van fysieke kracht of macht, door een individu of een kleine groep individuen, bedreigend of feitelijk, gericht tegen zichzelf, tegen een ander persoon, of tegen een groep of gemeenschap, dat resulteert of een grote kans heeft te resulteren in letsel, de dood, psychologische schade, verstoorde ontwikkeling of ontbering. Grensoverschrijdend gedrag kan online plaatsvinden, worden gepleegd door verschillende actoren en verschillende vormen aannemen.

Kindermishandeling/verwaarlozing

Kindermishandeling of kindermisbruik omvat alle vormen van fysiek en/of emotioneel mishandelen, seksueel misbruik, verwaarlozing of nalatige behandeling, of commerciële of andere vormen van uitbuiting, die leiden tot daadwerkelijke of potentiële schade aan de gezondheid, het overleven, de ontwikkeling of de waardigheid van het kind, binnen een relatie waarin sprake is van verantwoordelijkheid, vertrouwen of macht.

Seksueel geweld (inclusief seksuele intimidatie)

Elke seksuele handeling, poging tot het verkrijgen van een seksuele handeling, ongewenste seksuele opmerkingen of toenaderingen, of handelingen die verband houden met mensenhandel of die op een andere manier gericht zijn tegen de seksualiteit van een persoon met gebruik van dwang, ongeacht de relatie tot het slachtoffer en ongeacht de omgeving waarin dit plaatsvindt. De verschillende vormen van seksueel geweld kunnen zowel online als fysiek plaatsvinden.

Lichamelijk geweld

Lichamelijk geweld is elke handeling die tot doel heeft, of resulteert in, pijn en/of lichamelijk letsel. Dit omvat onder meer slaan, branden, schoppen, stompen, bijten, verminken of doden, of het gebruik van voorwerpen of wapens.

Psychologisch geweld

Psychologisch geweld (of misbruik) betreft het regelmatig en opzettelijk gebruik van woorden of niet-fysieke handelingen met het doel iemand mentaal en emotioneel te manipuleren, kwetsen, verzwakken of angst aan te jagen. Het kan ook bedoeld zijn om iemands gedachten en gedrag te verwarren of te beïnvloeden, waardoor diens zelfbeeld verandert en het welzijn wordt geschaad. Binnen de sport kan dit ook gaan om niet-fysieke gedragingen die leiden tot fysieke of psychologische schade bij een sporter. Psychologisch geweld kan zowel online als offline plaatsvinden, in verschillende vormen.

Verwaarlozing

Verwaarlozing houdt in dat er wordt nagelaten om een kwetsbare sporter te voorzien van een toereikende standaard van voeding, medische zorg, kleding, onderdak of toezicht, in die mate dat de gezondheid of ontwikkeling van de sporter ernstig wordt aangetast of in gevaar wordt gebracht. Een sporter wordt als verwaarloosd beschouwd wanneer hij of zij lange tijd zonder zorg wordt gelaten of in de steek wordt gelaten.

Hazing

Elke vernederende, beledigende, misbruikende of gevaarlijke gedraging van een oudere of meer ervaren teamgenoot tegenover een jongere sporter, die niet bijdraagt aan diens positieve ontwikkeling, maar wordt vereist om geaccepteerd te worden binnen een team, ongeacht of de jongere sporter bereid is deel te nemen. Hazing kan bestaan uit psychologisch, fysiek of seksueel geweld.

Pesten

Pesten wordt gedefinieerd als opzettelijk en agressief gedrag dat herhaaldelijk plaatsvindt tegenover een slachtoffer, waarbij sprake is van een reëel of vermeend machtsverschil, en waarbij het slachtoffer zich kwetsbaar en machteloos voelt om zichzelf te verdedigen.

Het ongewenste gedrag is kwetsend en kan verschillende vormen aannemen:

- Fysiek: slaan, schoppen, vernielen van eigendommen;
- Verbaal: plagen, uitschelden, bedreigen;
- Relationeel: roddelen, buitensluiten uit een groep.

Pesten kan zowel online als offline plaatsvinden, in verschillende vormen. Online pesten wordt vaak aangeduid als cyberpesten.

Grooming

Het gebruik van diverse manipulatieve en controlerende technieken tegenover een kwetsbare sporter, in verschillende persoonlijke of sociale contexten, met als doel vertrouwen op te bouwen of seksueel grensoverschrijdend gedrag te normaliseren, om zo uitbuiting te vergemakkelijken of ontmaskering te voorkomen. Grooming kan zowel online als in persoon plaatsvinden.

TIP:

Raadpleeg voor meer informatie: [IOC Consensusverklaring: Interpersoonlijk geweld en safeguarding in de sport.](#)